

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 26. sjednici, održanoj dana 25.10.2019. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Informacija o koncesijskim naknadama za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina i čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/19
Datum, 25.10.2019. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Mirza Ganić

DOSTAVLJENO:
1x Ministarstvo za privredu,
1x a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA
PRIVREDU I GOSPODARSTVO

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF ECONOMY

**INFORMACIJA O KONCESIJSKIM NAKNADAMA ZA ISTRAŽIVANJE I
EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA**

Zenica, oktobar 2019. Godine

UVOD

Nakon donošenja Zakona o koncesijama (Prečišćeni tekst) Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:5/03) Vlada Kantona donijela je Odluku o utvrđivanju minimalnih naknada za koncesije („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:6/13).

Imajući u vidu značaj teme, Ministarstvo za privredu pristupilo je analizi i izradi Informacije o koncesijskim naknadama, sa komparacijom koncesijskih naknada u entitetima Bosne i Hercegovine (Federaciji BiH i Republici Srpskoj), kantonima Federacije BiH i zemljama okruženja, za predmete koncesije iz nadležnosti Ministarstva (metalične i nemetalične mineralne sirovine).

Tokom realizacije koncesijskog projekta koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu, odnosno koncesijsku naknadu. Minimalnu vrijednost koncesijske naknade utvrđuje koncesor odlukom o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesije, a iznos i način plaćanja uređuje se koncesijskim ugovorom. Zavisno od vrste koncesije, odnosno koncesijskog projekta, naknada može biti određena kao stalan jednak iznos ili kao varijabilan iznos.

Postoji više modela za izračunavanje visine koncesijske naknade. Na visinu naknade utiče niz faktora kao što su: vrsta koncesijske djelatnosti, vrijeme (rok) trajanja koncesije, očekivani rizik, očekivana dobit, karakteristike općeg dobra, uticaj koncesijske djelatnosti na očuvanje životne sredine i sl.. Za vrijeme trajanja koncesije, a na osnovu tenderske dokumentacije i koncesijskog ugovora, utvrđuje se način i uslovi za eventualnu promjenu naknade.

Koncesijska naknada uplaćuje se u korist koncesora, koji svojim propisima uređuje način alokacije i namjenu ovih sredstava.

Na osnovu Zakona o koncesijama koncesor donosi podzakonski propis o utvrđivanju minimalne visine koncesijske naknade, koja je jedan od bitnih podataka u odluci o pristupanju provođenja procedure dodjele koncesije, odnosno javnom pozivu. Pomenutim propisom uređuju se kriteriji i metodologija za izračunavanje koncesijske naknade u postupku dodjele prava obavljanja privrednih djelatnosti od općeg interesa. Koncesijska naknada se utvrđuje u pogledu visine novčanog iznosa po jedinici mjere utvrđene za svaki predmet koncesije pojedinačno. Ona se sastoji od jednokratne i tekuće, odnosno kontinuirane godišnje koncesijske naknade.

Jednokratna koncesijska naknada obračunava se i naplaćuje pri zaključenju koncesijskog ugovora i predstavlja naknadu za pravo korištenja prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanju djelatnosti od općeg interesa.

Osnov za utvrđivanje jednokratne koncesijske naknade su podaci iskazani u Studiji opravdanosti dodjele koncesije ili posebnim propisima kojima su utvrđene koncesijske naknade. Osnovica za utvrđivanje jednokratne koncesijske naknade je jedna od bitnih karakteristika koncesijskog projekta, odnosno predmeta koncesije, kao što je ukupan prihod, površina koncesijskog prostora, količina eksploatacije mineralne sirovine i sl., koji će biti ostvaren, odnosno realiziran za vrijeme trajanja koncesijskog ugovora.

Tekuća – kontinuirana – godišnja koncesijska naknada obračunava se od prihoda ostvarenog korištenjem prirodnog bogatstva, dobra u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa, ili na neki drugi način propisan zakonom ili podzakonskim aktom. Osnov za utvrđivanje godišnje koncesijske naknade su podaci iskazani u Studiji opravdanosti dodjele koncesije za konkretan koncesijski projekt. Osnovica za utvrđivanje kontinuirane koncesijske naknade najčešće je projektiran godišnji prihod iskazan u prihvaćenoj ponudi, odnosno prihod ostvaren od obavljanja koncesijske djelatnosti.

Općenito, visina i način plaćanja koncesijske naknade određuje se zavisno od predmeta koncesije,

procijenjene vrijednosti koncesije, roka trajanja koncesije, rizika i troškova koje koncesionar preuzima i očekivane dobiti, obima koncesije, opremljenosti i vrijednosti imovine, te opremljenosti i površine općeg, javnog ili drugog dobra od interesa za koncesora, koje se dodjeljuje u koncesiju.

Prema nekim pravnim sistemima jednokratna koncesijska naknada ne može biti manja od 1,00 % planiranog godišnjeg prihoda ostvarenog od koncesijske djelatnosti za period trajanja koncesijskog ugovora, a najčešće je to 5%.

Koncesijska naknada ne mora se ugovoriti u slučaju kada je Studijom o ekonomskoj opravdanosti utvrđeno da nije ekonomski opravdana. Koncesijskim ugovorom definira se promjena visine i načina izračunavanja i plaćanja naknade u određenom vremenskom razdoblju, za vrijeme trajanja ugovora, a sve u skladu sa tenderskom dokumentacijom i odlukom o dodjeli koncesije.

Općenito, minimalna kontinuirana koncesijska naknada određuje se na osnovu kriterija kao što su:

- vrsta, kategorija, kvalitet i tržišna cijena predmeta koncesije,
- vrsta koncesijske djelatnosti i tržišnih uslova za njeno obavljanje,
- dužine trajanja koncesije,
- vremena povrata investicije,
- očekivane dobiti i
- drugih kriterija u skladu sa zakonom i predmetom koncesije.

Za utvrđivanje visine koncesijskih naknada uspostavljen je sistem osnovnih i dopunskih kriterija. Imajući u vidu ove činjenice, u praksi se koristi više metoda izračunavanja koncesijskih naknada o kojima će biti riječi u nastavku, a posebno o:

- metodi zasnovanoj na kriterijima utjecajnih faktora,
- metodi zasnovanoj na tržišnoj vrijednosti mineralne sirovine i
- metodi zasnovanoj na tipu ležišta.

METODE UTVRĐIVANJA KONCESIONIH NAKNADA

BiH ENTITET FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE (FBiH)

(Metoda zasnovana na kriterijima utjecajnih faktora)

Metoda zasnovana na kriterijima utjecaja primijenjena je u Federaciji Bosne i Hercegovine. Na osnovu Zakona o koncesijama, Komisija za koncesije Federacije BiH, donijela je propis o osnovnim kriterijima za izračunavanje jednokratne i tekuće koncesijske naknade¹, te Pravila o postupku dodjele koncesija.

Prema ovoj metodi izračunava se jednokratna (JKN) i tekuća (TKN) koncesijska naknada, po uspostavljenim obrascima.

Jednokratna koncesijska naknada obračunava se prema obrascu:

$JKN = PGP \times Dk \times 0,005 \times B1$, gdje je:

PGP - Projektni godišnji prihod od koncesija prije obračuna troškova, kamata i poreza,

Dk – Vrijeme koncesijskog perioda (u godinama),

B1 – Zbir dopunskih kriterija (koeficijenata) od 1 do 10,

0,005 – Koeficijent korekcije jednokratne naknade,

Jednokratna koncesijska naknada obračunava se prema obrascu u kojem su uzeti u obzir: planirani godišnji prihod, godišnji kapacitet proizvodnje ili usluga, jedinačna cijena proizvoda ili usluge, dužina komercijalnog koncesijskog perioda (vrijeme trajanja koncesije) i zbir dopunskih kriterija (koeficijenata).

Izračunavanju jednokratne koncesijske naknade prethodi izračunavanje projektiranog godišnjeg prihoda od koncesija prije obračuna troškova, kamata i poreza, po sljedećem obrascu:

$PGP = K_g \times C_j$, gdje je :

K_g – godišnji kapacitet proizvodnje ili usluga (u jedinici mjere – komada ili lica),

C_j – jedinačna cijena proizvoda ili usluge (KM/komad ili lica).

Tekuća koncesijska naknada izračunava se po obrascu:

$TKN = D/100 \times GP \times 0,05 \times B1$ gdje je:

D – faktor koncesijske djelatnosti,

GP – godišnji prihod ostvaren korištenjem predmeta koncesije,

0,05 – koeficijent korekcije godišnje naknade.

Iznos tekuće – kontinuirane – godišnje koncesijske naknade zavisi od koncesijske djelatnosti, godišnjeg prihoda ostvarenog korištenjem predmeta koncesije i zbira dopunskih kriterija. Tekuća koncesijska naknada izračunava se kao stalna za vrijeme trajanja ugovorenog koncesijskog perioda.

Dopunski kriteriji (B)

Dopunski kriteriji za izračun koncesijske naknade (B) su:

B1 – Kriterij utjecaja na okoliš,

B2 – Kriterij značaja općih dobara ili usluga od općeg interesa,

B3 – Kriterij dužine obnovljivosti dobara ili usluga od općeg interesa,

B4 – Kriterij stepena isplativosti investicije,

B5 – Kriterij supstitucije uvoza, odnosno povećanja izvoza,

B6 – Kriterij ekonomskog utjecaja na Federaciju BiH,

B7 – Kriterij povećanja korištenja, upotrebe ili trošenja domaćih proizvoda ili usluga,

B8 – Kriterij ekonomskog utjecaja na regiju,

B9 – Kriterij tehnološkog značaja i

B10 – Kriterij utjecaja na istraženost prirodnog bogatstva.

Značenje pojedinih dopunskih kriterija i veličina koeficijenata utjecaja su sljedeća:

B1 - *Kriterij utjecaja na okoliš*; ovim kriterijem procjenjuje se uticaj koncesijske djelatnosti na životnu sredinu u toku trajanja ugovora o koncesiji i na postkoncesijsko stanje prostora.

Koeficijent ovog kriterija je: od 1,10 do 10,00 i više, a zavisi od toga da li je utjecaj na okoliš: mali, manje značajan, srednje značajan, značajno potencijalno opasan ili potencijalno vrlo opasan.

B2 - *Kriterij značaja općih dobara ili usluga od općeg interesa*; ovim kriterijem procjenjuje se značaj koncesijske djelatnosti za životnu sredinu u kojoj se obavljaju koncesijske djelatnosti.

Koeficijent ovog kriterija je: od 1,50 do 5,00, a zavisi od značaja dobra za: lokalni, regionalni ili opći interes.

B3 - *Kriterij obnovljivosti prirodnog bogatstva*; ovim kriterijem procjenjuje se period obnovljivosti prirodnog bogatstva koje se koristi u obavljanju koncesijske djelatnosti.

Koeficijent ovog kriterija je od 1,00 do 5,00, a zavisi od vremena obnovljivosti (u godinama): do 1 godine, od 1 do 10 godina, od 6 do 10 godina, od 11 do 15 godina, od 16

do 20 godina i preko 20 godina.

- B4 - *Kriterij isplativosti investicije*; ovim kriterijem procjenjuje se isplativost investicije na osnovu odnosa visine projektirane investicije i projektiranog godišnjeg prihoda.
Koeficijent ovog kriterija je od 1,10 do 0,10, a zavisi od vremenu isplativosti (u godinama): od 11 do 15 godina, od 16 do 20 godina i preko 20 godina.
- B5 - *Kriterij supstitucije uvoza, odnosno kriterij povećanja izvoza*; ovim kriterijem procjenjuje se utjecaj koncesijske djelatnosti na supstituciju uvoza, odnosno utjecaj koncesijske djelatnosti na povećanje izvoza.
Koeficijent ovog kriterija je od 2,00 do 0,50, a zavisi od supstitucije uvoza, odnosno utjecaj koncesijske djelatnosti na povećanje izvoza (u KM) za iznose: nema utjecaj do 100 KM, od 101 do 500 KM, od 501 do 1.000 KM, od 1.001 do 5.000 KM, preko 5.000 KM.
- B6 - *Kriterij ekonomskog utjecaja na Federaciju BiH*; ovim kriterijem procjenjuje se utjecaj na direktno ili indirektno punjenje budžeta Federacije BiH, odnosno povećanje budžeta od ukupne koncesijske naknade, poreza na planiranu dobit, planiranih plaća i planiranih doprinosa na i iz plaća.
Koeficijent ovog kriterija je od 1,30 do 1,10, a zavisi od godišnjeg prihoda u budžetu: za iznose do 100 KM, od 101 do 500 KM, od 501 do 1.000 KM, od 1.001 do 5.000 KM, preko 5.000 KM.
- B7 – *Kriterij povećanja korištenja, upotrebe i trošenja domaćih proizvoda i usluga*; ovim kriterijem procjenjuje se utjecaj koncesijske djelatnosti na povećanja korištenja, upotrebe i trošenja domaćih proizvoda i usluga, odnosno kriterij smanjenja korištenja, upotrebe i trošenja uvoznih proizvoda i usluga.
Koeficijent ovog kriterija je od 1,30 do 0,50, a zavisi od nivoa domaćih proizvoda i usluga: za iznose do 100 KM, od 101 do 500 KM, od 501 do 1.000 KM, od 1.001 do 10.000 KM, od 10.001 do 50.000 KM, preko 50.000KM.
- B8 - *Kriterij ekonomskog utjecaja na regiju*; ovim kriterijem procjenjuje se utjecaj obavljanja koncesijske djelatnosti, planiran od prihoda koncesora i plaća na regiju, zavisno od njene razvijenosti.
Koeficijent ovog kriterija je od 1,00 do 1,50, a zavisi od stepena razvijenosti regije: za izrazito nerazvijenu, nerazvijenu, srednje razvijenu, razvijenu.
- B9 – *Kriterij tehnološkog značaja*; ovim kriterijem procjenjuje se utjecaj koncesijske djelatnosti na unapređenje tehnološkog nivoa, od lokalne zajednice do najviše društvene zajednice.
Koeficijent ovog kriterija je od 2,00 do - 3,00, a zavisi o stepenu tehnološkog značaja: nema značaja, značaj na regionalnom nivou, značaj za regiju i potencijalni značaj za cijelu zajednicu, vrlo značajan utjecaj na nivou cijele zajednice.
- B10 - *Kriterij utjecaja na istraženost prirodnog bogatstva*; ovaj kriterij odnosi se samo na koncesijsku djelatnost istraživanja prirodnih bogatstava, a procjenjuje se utjecaj planiranih sredstava za istraživanje prirodnih resursa u periodu od 3 godine sa pravom produžetka za još 3 godine.
Koeficijent ovog kriterija je: od 1,50 do -5,00 , a zavisi od nivoa uložених sredstava, u odnosu na plan ulaganja i prema dinamici realiziranih istraživanja.

Faktor koncesijske djelatnosti (D)

Ovaj koeficijent određuje se na osnovu iskustva zemalja iz okruženja i kreće se u rasponu od 2% do 10 %. Planirani bruto godišnji prihod (PBGp) se koristi kod izračunavanja udjela i u izračunavanju koncesijske naknade. Utvrđeni koeficijent se odnosi na ostvareni godišnji bruto prihod.

Koeficijent grane djelatnosti do 3,00: primjenjuje se za sljedeće djelatnosti:

- poljoprivreda,
- istraživanje prirodnih resursa,
- istraživanje obnovljivih izvora energije,
- komunalna djelatnost vodosnabdijevanja,
- korištenje otpada i
- proizvodnja termoizolacijskih materijala.

Koeficijent grane djelatnosti od 3,00 do 4,00: primjenjuje se za sljedeće djelatnosti:

- eksploatacija mineralnih sirovina,
- eksploatacija i korištenje šuma i šumskog zemljišta,
- eksploatacija i korištenje ljekovitih, termalnih i mineralnih voda,
- flaširanje vode,
- usluge u oblasti turizma i
- oblast prirodnog i graditeljskog naslijeđa.

Koeficijent grane djelatnosti od 4,00 do 5,00: primjenjuje se za sljedeće djelatnosti:

- izgradnja, korištenje i upravljanje cjevovodnim transportom nafte i gasa, te njihovo skladištenje u cjevovodima i terminalima,
- telekomunikacijske usluge,
- poštanske usluge,
- prijevoz lica u lokalnom saobraćaju i
- putnički i teretni željeznički saobraćaj.

Koeficijent grane djelatnosti od 5,00 do 10,00: primjenjuje se za sljedeće djelatnosti:

- korištenje štetnih i opasnih materija,
- proizvodnja električne energije,
- prijevoz lica na državnom nivou,
- izgradnja i korištenje autoputeva, pruga i aerodroma i
- igre na sreću.

Koncesijska naknada može biti i veća od naknade utvrđene na ovaj način u slučaju kada u postupku putem javnog poziva ponuđač sam ponudi veći iznos naknade i kada se u postupku samoinicijativne ponude postupkom pregovaranja utvrdi veća koncesijska naknada.

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON (ZDK)

Na prijedlog Ministarstva za privredu, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša, Vlada Zeničko-dobojskog kantona donijela je Odluku o utvrđivanju minimalnih naknada za koncesije¹, kojom su utvrđene koncesijske naknade, između ostalog, za sljedeće predmete koncesije:

a) istraživanje i/ili eksploatacija:

- 1) energetske mineralne sirovine (ugalj, sirova nafta, zemni gas i dr.);
- 2) metalne i nemetalne mineralne sirovine iz primarnih i sekundarnih ležišta;

Prema ovoj Odluci koncesijska naknada sastoji se od:

- a) **jednokratne koncesijske naknade (JKN)**, koja se obračunava i naplaćuje jednokratno pri zaključenju ugovora o koncesiji i predstavlja naknadu za pravo korištenja predmeta koncesije i
- b) **godišnje koncesijske (tekuće) naknade (TKN)**, koja se obračunava zavisno od predmeta koncesije, a koja se naplaćuje za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji.

Osnovica za utvrđivanje **minimalne jednokratne koncesijske naknade** za predmete koncesije istraživanje i/ili eksploatacija metaličnih i nemetalčnih mineralnih sirovina je površina istražno-eksploatacijskog polja izražena u hektarima (ha) i ona iznosi 10.000,00 KM/ha (ne računajući PDV-porez na dodanu vrijednost).

Izvor podataka za utvrđivanje jednokratne naknade su Elaborat ili Studija ekonomske opravdanosti dodjele koncesije, koji sadrži sve relevantne karakteristike predmeta koncesije.

Osnovica za utvrđivanje **minimalne godišnje/tekuće koncesijske naknade** (ne računajući PDV) je STC (srednja tržišna cijena) mineralne sirovine iskazane u KM/m³, a iznos koncesijske naknade je 5% STC, za sve metalčne i nemetalčne mineralne sirovine.

STC- Srednja tržišna cijena ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog korištenjem predmeta koncesije u KM koju utvrđuje Kantonalna uprava za inspeksijske poslove na dan 31.12. svake godine za predhodnu godinu (ne računajući PDV).

Odlukom Vlade Kantona o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju minimalnih naknada za koncesije („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 16/18), jednokratna naknada za istraživanje i/ili eksploataciju energetskih mineralnih sirovina utvrđena je u iznosu od 250,00 KM/ha, te kontinuirana koncesijska naknada u iznosu od 0,80 KM/t.

PRIMJER UTVRĐENIH KONTINUIRANIH NAKNADA IZ UGOVORA

Iz zaključenih Ugovora o koncesijama u ZDK ugovorene srednji iznosi kontinuirane koncesijske naknade I minimalne obavezujuće količine mineralnih sirovina, kako slijedi:

KREČNJAK = 0,53 KM/m³r.m. MIN.KOLIČINA = 50.500,00 m³r.m.
KREČNJAK = 0,83 KM/m³č.m. MIN.KOLIČINA = 37.714,00 m³č.m.

DIJABAZ = 0,75 KM/m³r.m. MIN.KOLIČINA = 50.000,00 m³r.m.
DIJABAZ = 0,82 KM/m³č.m. MIN.KOLIČINA = 19.000,00 m³č.m.,

te pojedinačne naknade za:

SPLIT = 0,75 KM/m³r.m. MIN.KOLIČINA = 10.000,00 m³r.m.
CERUZIT = 1,5 KM/t.r.r MIN.KOLIČINA = 120.000,00 m³r.r.
GLINA = 0,4 KM/m³č.m.
LAPOR = 0,8 KM/tr.m.

TUZLANSKI KANTON(TK)

U Tuzlanskom kantonu primjenjuje se identična metoda izračunavanja koncesijske naknade kao u

Federaciji Bosne i Hercegovine. Na osnovu Zakona o koncesijama TK, Komisija za koncesije TK (kao regulatorno tijelo), donijela je propis o osnovnim kriterijima za izračunavanje jednokratne i tekuće koncesijske naknade¹, te Pravila o postupku dodjele koncesija.

Prema ovoj metodi izračunava se jednokratna (JKN) i tekuća (TKN) koncesijska naknada, po uspostavljenim obrascima.

PRIMJER UTVRĐENIH NAKNADA IZ IZVJEŠTAJA O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE

Iz Izvještaja o radu Komisije za koncesije Tuzlanskog kantona za 2015. godinu, evidentni su slijedeći iznosi koncesijskih naknada:

RB.	KONCESIONAR	ROK GOD.	PREDMET KONCESIJE	JEDINICA MJERE	KM/JEDINI CI MJERE
1	"GRAMAT" d.o.o. Gračanica	10	eksploatacija krečnjaka	m ³	0,5 0
2	"KAM. DRIJENJČA" d.o.o. Gračanica	2,5	eksploatacija krečnjaka	m ³	0,5 3
3	"RUDNIK KREČNJAKA VIJENAC" d.o.o. Lukavac	20	eksploatacija krečnjaka	m ³	0,4 0
4	JP "EP BiH" d.d Sarajevo ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla	5+1	eksploatacija uglja	t	0,50
5	RMU "BANOVIĆI" d.d. Banovići	30	eksploatacija uglja	t	1,00
6	JP "EP BiH" d.d Sarajevo ZD RMU „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik	5+1	eksploatacija uglja	t	0,7 0
7	JP "EP BiH" d.d Sarajevo ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla	5	Ekploatacija kvarcnog pijeska	t	0,5 0
8	„PLANTRANS DIJABAZ“ d.o.o. Banovići	20	eksploatacija dolerit-dijabaza	m ³	0,7 5
9	"INGRAM" d.d. Srebrenik	20	eksploatacija krečnjaka	m ³	0,4 0
10	"JATA GROUP" d.o.o. Srebrenik	10	eksploatacija krečnjaka	m ³	0,5 0
11	"GEOINŽENJERING" " d.o.o. Kladanj	5	eks.građevin.kamena krečnjaka	m ³	0,5 0
12	„T.S.E.-Transport SpecialiEuropei“ d.o.o Kladanj	5	eksploat. kamena krečnjaka	m ³	0,5 0

PRIMJER UTVRĐENIH NAKNADA IZ UGOVORA O KONCESIJI

Prema Ugovoru o koncesiji za istraživanje i eksploataciju uglja u TK, evidentni su slijedeći iznosi koncesijskih naknada:

<i>RUDNIK MRKOG UGLJA</i>	<i>Površina istražno- eksploatacijskog polja /ha/</i>	<i>Jednokratna koncesijska naknada i br. rata /KM/ha/</i>	<i>Kontinuirana koncesijska naknada /KM/t/</i>	<i>Minimalna obavezujuća godišnja količina /t/</i>
<i>“ĐURĐEVİK”</i>	<i>1.119,69</i>	<i>187,55 60 mj. rata</i>	<i>0,70</i>	<i>357.428,00</i>
<i>“BANOVICI”</i>	<i>5.650,20</i>	<i>300,90 24 mj. rate</i>	<i>1,00</i>	<i>1.020.000,00</i>

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON (HNK)

Na osnovu Zakona o koncesijama HNK, Vlada Kantona, donijela je Odlukom o načinu utvrđivanja, načinu i rokovima plaćanja koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina na području Hercegovačko-neretvanskog kantona¹.

Osnovica za utvrđivanje jednokratne naknade je ekonomska ocjena vrijednosti ležišta koja je utvrđena u revidiranom elaboratu o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralnih sirovina (podrazumjeva završen postupak istraživanja mineralne sirovine) . Ona može biti i ukupan projektovani prihod za vrijeme ugovora o koncesiji koji se prikazuje u Studiji ekonomske opravdanosti dodjele koncesije.

Utvrđena koncesijska naknada ne može biti manja od 1,5 % utvrđene osnovice. Minimalno 20% jednokratne koncesijske naknade naplaćuje se odmah ili 15 dana nakon zaključenja koncesijskog ugovora, a preostali dio uratama, u periodu koji ne može biti duži od jedne trećine roka trajanja koncesije.

Tekuća (godišnja) koncesijska naknada se izračunava na način da se ukupna količina iskopane mineralne sirovine, izražene u m³ ili toni čvrste mase, pomnoži s koeficijentom vrijednosti (cijenom) izraženom u KM.

Cijene po pojedinim vrstama mineralnih sirovina utvrđuje ministar privrede za svaku godinu posebnim aktom.

Ukoliko se utvrđivanjem činjeničnog stanja utvrdi da je količina iskopane mineralne sirovine manja od količine utvrđene u godišnjem planu eksploatacije, na koji Ministarstvo privrede daje saglasnost, onda osnovica za obračun tekuće (godišnje) naknade ne može biti manja od 70 % od količine utvrđene planom.

Jednokratna i tekuća (godišnja) koncesijska naknada može biti i veća od naknade utvrđene na osnovu Odluke, u slučaju kada u postupku dodjele koncesije na osnovu javnog poziva ponuđač ponudi veći iznos naknada.

PRIMJER UTVRĐENIH NAKNADA IZ UGOVORA O KONCESIJI

Prema Ugovoru o koncesiji za istraživanje i eksploataciju mineralne sirovine arhitektonsko građevinskog kamena gabra na lokalitetu „Findik“, Općina Jablanica u HNK, evidentni su slijedeći iznosi koncesijskih naknada:

3.1. Jednokratna naknada

Član 18.

Jednokratna koncesijska naknada, koja predstavlja naknadu za dodijeljeno pravo na eksploataciju 28.951 m³ mineralne sirovine arhitektonsko građevinskog kamena gabra, iznosi 277.003,15 KM. Jednokratnu koncesijsku naknadu Koncesionar je obavezan platiti u ratama.

3.2. Tekuća (godišnja) naknada

Član 20.

(1) Obaveza Koncesionara da Koncesoru plaća tekuću (godišnju) koncesijsku naknadu nastaje i traje za vrijeme trajanja koncesije u smislu člana 25. stav (2) i (3) Ugovora.

(2) Tekuća (godišnja) koncesijska naknada se izračunava na način da se ukupna količina iskopane mineralne sirovine pomnoži sa koeficijentom vrijednosti (cijenom), a sve u skladu sa Odlukom o načinu utvrđivanja, načinu i rokovima plaćanja koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina na području Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, broj: 2/14) i shodno Listi mineralnih sirovina sa koeficijentima vrijednosti (cijenama) za izračunavanje tekuće (godišnje) naknade za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina za odgovarajuću godinu.

(3) Koeficijent vrijednosti (cijena) mineralne sirovine za svaku pojedinačnu obračunsku godinu utvrđivat će se shodno aktima iz prethodnog stava, i činit će sastavni dio ovog Ugovora.

Član 21.

(1) U cilju utvrđivanja visine tekuće (godišnje) koncesijske naknade, Koncesionar za svaku kalendarsku godinu trajanja koncesije, na osnovu rudarske, geološke i planske dokumentacije, utvrđuje godišnji plan eksploatacije mineralne sirovine, na koji Ministarstvo privrede daje saglasnost.

(2) Godišnji plan iz stava (1) ovog člana, Koncesionar je dužan dostaviti Koncesoru najkasnije do 01.03. tekuće kalendarske godine za godinu za koju se dostavlja godišnji plan eksploatacije.

(3) Za prvu kalendarsku godinu trajanja koncesije Koncesionar će Koncesoru dostaviti plan eksploatacije za period od početka korištenja predmeta koncesije (u smislu člana 25. stav (2) Ugovora) do kraja te kalendarske godine. Ovaj plan eksploatacije Koncesionar će dostaviti Koncesoru u roku od 15 (petnaest) dana od dana početka korištenja predmeta koncesije.

Član 22.

(1) Tekuću (godišnju) koncesijsku naknadu Ministarstvo privrede obračunava na osnovu utvrđivanja činjeničnog stanja na kraju svake kalendarske godine trajanja koncesije, a najdalje do 31.01. naredne kalendarske godine u odnosu na godinu za koju se naknada obračunava.

(2) Ukoliko utvrđivanjem činjeničnog stanja Ministarstvo privrede utvrdi da je količina iskopane mineralne sirovine manja od količine utvrđene u godišnjem planu eksploatacije iz člana 21. Ugovora, onda osnovica za obračun tekuće (godišnje) naknade ne može biti manja od 70% od količine utvrđene planom.

(3) Ukoliko utvrđivanjem činjeničnog stanja Ministarstvo privrede utvrdi da je količina iskopane mineralne sirovine veća od količine utvrđene u godišnjem planu eksploatacije iz člana 21. Ugovora, Koncesor i Koncesionar se obavezuju da će zaključiti aneks Ugovora kojim će ugovoriti način, rok i sredstvo obezbjeđenja plaćanja nastale razlike iznosa tekuće (godišnje) koncesijske naknade u odnosu na godišnji plan eksploatacije.

(4) Naknadu iz stava (1) ovog člana Koncesionar je dužan platiti najkasnije do 01.03. naredne kalendarske godine u odnosu na godinu za koju je naknada obračunata, a o načinu uplate, broju računa i ostalim podacima o uplati koncesijske naknade iz stava (1) ovog člana, Koncesor će obavijestiti Koncesionara pismenim putem

PRIMJER UTVRĐENIH NAKNADA IZ UGOVORA O KONCESIJI

Prema Ugovoru o koncesiji za istraživanje i eksploataciju mineralne sirovine arhitektonsko - građevinskog kamena krečnjaka (miljevine) na lokalitetu „Mukoša“, Grad Mostar, evidentni su slijedeći iznosi koncesijskih naknada:

3.1. Jednokratna naknada

Član 16.

(1) *Jednokratna koncesijska naknada, koja predstavlja naknadu za dodijeljeno pravo na eksploataciju 45.000 m³ mineralne sirovine arhitektonsko - građevinskog kamena krečnjaka (miljevine) na lokalitetu „Mukoša“, Grad Mostar, iznosi 315.000,00 KM (slovima: tristotinepetnaest hiljadakonvertibilnihmaraka). Jednokratnu koncesijsku naknadu Koncesionar je obavezan platiti u ratama.*

Tekuća (godišnja) koncesijska naknada se izračunava na identičan način prikazan u prethodnom primjeru.

UNSKO-SANSKI KANTON (USK)

Na prijedlog Komisije za koncesije, formirane kao regulatorno tijelo, Vlada Kantona donijela je Dokument o politici dodjele koncesija¹ u kojem su u poglavlju Koncesijske naknade za mineralne sirovine utvrđeni iznosi jednokratne i tekuće koncesijske naknade.

Naknade za mineralne sirovine plaćaju se prema slijedećim osnovama:

1. **Godišnja naknada za geološka istraživanja** nemetaličnih mineralnih sirovinaza za površinu dodjeljenog istražnog prostora iznosi 100,00 KM/ha,
2. **Jednokratna naknada pri dodjeli koncesije za eksploataciju** nemetalične mineralne sirovine za odobreno eksploataciono polje iznosi 0,20 KM/m²,
3. **Godišnja naknada za korištenje zemljišta u državnoj svojini** u granicama odobrenog eksploatacionog polja za nemetalične mineralne sirovine iznosi:
 - za površinu do 5,0 ha ... 0,10 KM/m²,
 - za površinu od 5,0 do 10 ha ... 0,20 KM/m²,
 - za površinu preko 10 ha ... 0,30 KM/m².
4. **Naknada za iskopanu količinu nemetaličnih mineralnih sirovina u čvrstoj masi**, uključujući i jalovinu iznosi minimalno:
 - dolomit ... 0,60 KM/m³,
 - **krečnjak ... 0,80 KM/m³**
 - kvarcni pijesak ... 1,00 KM/m³
 - barit ... 1,50 KM/m³
 - ciglarska glina ... 0,60 KM/m³
 - „Bihacit“ (blok I klasa) ... 8,00 KM/m³
 - „Bihacit“ (blok II klasa) ... 1,00 KM/m³...
5. **Naknade za boksit, mangan, rude željeza i mrki ugalj** plaćaju se po slijedećim osnovama:
 - a) **Jednokratna naknada** na ime katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno istražnim prostorom iznosi minimalno 200,00 KM/ha,
 - b) **Godišnja naknada** na ime katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno eksploatacionim poljem iznosi minimalno 130,00 KM/ha,
6. **Naknade za iskopanu količinu za boksit, mangan, rude željeza i mrki ugalj** iznosi minimalno:
 - rude željeza ... 1,20 KM/t
 - mrki ugalj ... 0,80 KM/t...

SREDNJOBOSANSKI KANTON (SBK)

Na osnovu Zakona o rudarstvu („Službene novine Srednjobosanskog kantona“ broj: 15/01, 3/10, i

8/12) Vlada SBK donijela je Odluku o prosječnoj prodajnoj cijeni jedinice mjere pojedinih mineralnih sirovina, koja služi kao osnovica za obračun naknada za koncesiju¹ i izmjenu iste Odluke.

Ovim Odlukama, između ostalih, utvrđeni su iznosi prosječnih prodajnih cijena slijedećih mineralnih sirovina, izraženih u 1 m³ ili toni (t) **čvrste mase**, (JC):

VRSTA MINERALNE SIROVINE	JC
dolomit	11,50 KM/m ³
barit	23,33 KM/m ³
bijeli mramor – lomljeni kamen za zidanje	30,00 KM/m ³
vapnenačka breča – tehnički kamen	15,00 KM/m ³
mramorni vapnenac – kameni blok	333,33 KM/m ³
ukrasni kamen – magmati – tehnički kamen	17,00 KM/m ³
ukrasni kamen – magmati – ostali ukrasni kamen	100,00 KM/m ³
ugalj - lignit	25,00 KM/t
ugalj - mrki	33,00 KM/t
opekarska glinina	11,00 KM/m ³

Osnovica za plaćanje naknade je ukupna količina (K) iskorištene ili prodane mineralne sirovine izražene u mjernoj jedinici krute mase.

Odlukom je utvrđena stopa plaćanja (SP) naknade za koncesiju je visina od 3 % prosječne prodajne cijene jedinice njere, izražene u mjernoj jedinici mjere iz prethodne tabele.

Iznos naknade (IN) za koncesije, u KM, utvrđuje se na osnovu umnoška količine (K), u jedinicimjere krute mase, stopa plaćanja (SP), u %, i prosječne cijene (JC), tj. $(IN = K \times SP/100 \times JC)$.

PRIMJER UTVRĐENIH NAKNADA IZ UGOVORA O KONCESIJI:

Član x

Osnovice za plaćanje naknade za korištenje koncesije po ovom ugovoru su:

1. Površina istražnog ili eksploatacijskog prostora izražena u hektarima (ha)
2. Ukupna količina iskorištene sirovine u kalendarskoj godini izražena u m³
3. Iskopana jalovina izražena u m³

Član x

Stopa za plaćanje naknade za korištenje koncesije po ovom ugovoru iznosi:

1. 200,00 KM/ha na ime katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno istražnim prostorom (JEDNOKRATNO)
2. 140,00 KM/ha na ime **katastarskog prihoda zemljišta** koje je obuhvaćeno eksploatacijskim prostorom (GODIŠNJE)
3. 0,45 KM/m³ izvađene i **prerađene gline** (GODIŠNE)
4. 0,1% od prodane vrijednosti sirovine po 1 m³ iskopane jalovine (GODIŠNJE)
5. U visini štete napravljene istraživanjem ili eksploatacijom na istražnom ili eksploatacijskom polju

PRIMJER UTVRĐENIH NAKNADA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI:

Izvod iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Rudnika uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje

za 2017. godinu

Naknada za koncesije plaća se u skladu sa Ugovorom o koncesiji za istraživanje i eksploataciju uglja lignita na lokalitetu „Rosulje-Gračanica II“ Općina Gornji Vakuf Uskoplje od 06.07.2012. godine sklopljen između FBiH SBK Ministarstvo privrede Travnik i Društva na period od 30 godina od dana potpisivanja Ugovora.

Iznos naknade po ovom Ugovoru utvrđuje se u sljedećim iznosima: jednokratno 17.600 KM po osnovu katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno istražnim prostorom izraženim u „ha“ (130 ha) pomnožene sa 200 KM za svaki hektar; 130 KM po hektaru što ukupno čini 11.400 KM koji se plaća godišnje i 3% od prosječne prodajne cijene tone lignita u KM/t, koju utvrđuje Vlada Kantona Središnje Bosne.

Prosječna prodajna cijena jedinice mjere pojedinih mineralnih sirovina, koja služi kao osnovica za obračun naknade za koncesiju za mineralnu sirovinu lignum, utvrđena je Odlukom Vlade i u 2017. godini iznosila je 25 KM.

Nadoknada za korištenje koncesije po ovom Ugovoru plaća se iz dva dijela: dio koji se plaća jednokratno dospijeva do 15. dana narednog obračunskog perioda za naknadu po osnovu katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno istražnim prostorom i kvartalno, te dospijeva do 15. dana narednog obračunskog perioda akontativno tokom godine.

Konačni obračun godišnje nadoknade nakon izvršenog usuglašavanja izvršio se do 15.02.2018. godine i teretio je troškove 2017. godine.

PRIMJER UTVRĐENE NAKNADE U JAVNOM POZIVU

Prema Pozivu na ponovni Javni natječaj za podnošenje ponuda-tender za dodjelu koncesije za istraživanje zlata na lokalitetu Bakovići Općina Fojnica - Šifra S-4/13, navedeno je:

6. Ponuda iznosa i načina plaćanja naknade za koncesiju

Jednokratna naknada za koncesiju istražnog prostora je najmanje 200 (dvijestotine) KM po hektaru, postotak prosječne cijene po toni iskopane rude (najmanje 3%).

11. Kriterij za izbor najpovoljnije ponude:

11.1. visina naknade za koncesiju:

Jednokratna naknada na ime katastarskog prihoda zemljišta koje je obuhvaćeno istražnim prostorom je najmanje 200 KM/ha, Ovaj kriterij nosi do 20 bodova,

Postotak prosječne cijene po toni iskopane rovne rude (najmanje 3%) sa ponuđenom cijenom vrijednosti po toni rovne rude, Ovaj kriterij nosi do 20 bodova.

Rok završetka istražnih radova. Ovaj kriterij nosi do 10 bodova.

KANTON SARAJEVO

U razgovoru sa uposlenikom Ministarstva za privredu KANTONA SARAJEVO, vezano za Odluku ili Pravilnik kojim su definisane koncesione naknade na području kantona, dobili smo odgovor da iste nemaju, te da se naknade utvrđuju od slučaja do slučaja.

U razgovoru je rečeno da, što se tiče jednokratne koncesione naknade iznos se utvrđuje na osnovu utvrđenih rezervi ili prihoda od tih rezervi. Što se tiče procenta nismo dobili odgovor, rečeno nam je da je to poslovna tajna.

Što se tiče kontinuirane koncesione naknade za krečnjake minimalna u iznosu 0,80KM/m³ iskopane čvrste mase.

KOMPARACIJA IZNOSA NAKNADA

POLAZNE KARAKTERISTIKE KONCESIJE:

1. Vrijeme koncesije za istraživanje i eksploataciju: **T = 30 GODINA**
2. Količina eksploatacije: **Q = 10.000,00 m³r.m. ili m³č.m. ili tona**
3. Površina istražno-eksploatacijskog polja: **P = 2,00 ha**
4. Mineralna sirovina: **KREČNJAK**

JEDNOKRATNA NAKNADA: (JN) /KM/ ili /KM/godini/

KONTINUIRANA NAKNADA: (KN) KM/ m³r.m. ili m³č.m. ili tona

ZDK:

KN = 0,53 KM/m³r.m. ili 0,83 KM/m³č.m. **Po Odluci Vlade (6/13) 5% od STC: zadnji ugovor 1,30 KM/ m³ č.m**

JN = 10.000,00 KM

KARAKTERISTIKE KONCESIJE	NAKNADE ZDK	
	JN	KN
T = 30 GODINA		
Q = 10.000,00 m³ r.m. ili m³ č.m.		5.300,00 KM ili 8.300,00 KM
P = 2,00 ha	20.000,00 KM	
KREČNJAK		

TK:

KN = 0,48 KM/m³r.m. /SREDNJA)

JN = **0,00 KM**

KARAKTERISTIKE KONCESIJE	NAKNADE TK	
	JN	KN
T = 30 GODINA		
Q = 10.000,00 m³ r.m.		4.800,00 KM
P = 2,00 ha	-	
KREČNJAK		

HNK:

$KN = 0,60 \text{ KM/m}^3 \text{ č.m. /SREDNJA}).$

$JN = 0,00 \text{ KM}$

KARAKTERISTIKE KONCESIJE	NAKNADE HNK	
	JN	KN
T = 30 GODINA		
Q = 10.000,00 m³ č.m.		6.000,00 KM
P = 2,00 ha	QxTx srednja tržišna cijena i od toga 1,5% To jest 10.000,00 m ³ č.m. x 30 godina x 15KM(SCT) x1,5 % = 67.500,00 KM	
KREČNJAK		

USK:

$KN = 0,51 \text{ KM/m}^3 \text{ r.m. ili } 0,80 \text{ KM/m}^3 \text{ č.m.}$

$JN = 0,2 \text{ KM/m}^2$

GODIŠNJA NAKNADA ZA ISTRAŽIVANJE = GNI 100,00 KM/ha

GODIŠNJA NAKNADA ZA EKSPLOATACIJU: GNE = 0,10 KM/m²

- $JN = 0,2 \text{ KM/m}^2 \times 20.000,00 \text{ m}^2 = 4.000,00 \text{ KM}$
- $GNI = 100,00 \text{ KM/ha god.} \times 2,00 \text{ ha} = 200,00 \text{ KM/god.} \times 30 \text{ GODINA} = 6.000,00 \text{ KM}$
- $GNE = 0,10 \text{ KM/m}^2 \text{ god.} \times 20.000,00 \text{ m}^2 = 2.000,00 \text{ KM/god.} \times 30 \text{ GODINA} = 60.000,00 \text{ KM}$

KARAKTERISTIKE KONCESIJE	NAKNADE USK	
	JN	KN
T = 30 GODINA		
Q = 10.000,00 m³ r.m. ili m³ č.m.		5.100,00 KM ili 8.800,00 KM
P = 2,00 ha	JN KM 4.000,00	

	GNI 6.000,00 KM GNE 60.000,00 KM UKUPNO 70.000,00 KM	
KREČNJAK		

SBK:

KN = 0,45 KM/m³č.m. (MINIMALNA)

JN = 200,00 KM/ha

GNE = 140 KM/ha god.

- JN = 200,00 KM/ha X 2,00 ha = **400,00 KM**
- GNE = 140,00 KM/ha god. X 2,00 ha X **30 god.** = **8.400,00 KM**

KARAKTERISTIKE KONCESIJE	NAKNADE SBK	
	JN	KN
T = 30 GODINA		
Q = 10.000,00 m³ č.m.		4.500,00 KM
P = 2,00 ha	400,00 KM 8.400,00 KM 8.800,00 KM	
KREČNJAK		

KANTON SARAJEVO

KN = 0,80 KM/m³č.m. (MINIMALNA)

JN = ?

KARAKTERISTIKE KONCESIJE	NAKNADE KANTON SARAJEVO	
	JN	KN
T = 30 GODINA		
Q = 10.000,00 m³ č.m.		8.000,00 KM
P = 2,00 ha	-	
KREČNJAK		

BiH ENTITET REPUBLIKA SRPSKA (RS)
(Metoda zasnovana na kriterijima utjecajnih faktora)

Na osnovu Zakona o koncesijama («Službeni glasnik Republike Srpske», br. 25/02 i 91/06), Komisija za koncesije Republike Srpske (kao regukatorno tijelo), uz saglasnost Vlade Republike Srpske, donijela je Pravilnik o utvrđivanju kriterija za određivanje visine koncesijske naknade¹.

Koncesijska naknada sastoji se od:

- a) jednokratne naknade za pravo korišćenja, koja se uplaćuje prilikom potpisivanja ugovora o koncesiji (KNp) i
- b) koncesijske naknade za korištenje, koja se odnosi na korišćenje prirodnih bogatstava ili pružanje usluga (KN).

Koncesijska naknada utvrđuje se na osnovu pokazatelja iz studije (predstudije) ekonomske ili društvene opravdanosti, koja u skladu sa Zakonom o koncesijama, predstavlja osnovni dokument u proceduri dodjele koncesija putem javnog poziva ili putem samoinicijativne ponude.

Polazni pokazatelji koji se koriste u postupku utvrđivanja visine koncesijske naknade su:

- a) planirani kapacitet proizvodnje ili usluga u jedinici mjere,
- b) planirana cijena proizvodnje ili usluga Cj (KM/jed. mjere),
- c) planirani godišnji bruto prihod PGBP,
- d) dužina koncesijskog perioda Dk (g).

Kriterijumi koji se primjenjuju prilikom utvrđivanja visine koncesijske naknade su:

- a) Ekonomski kriterijum (K1),
- b) Sociološki kriterijum (K2),
- c) Ekološki kriterijum (K3),
- d) Regionalni kriterijum (K4),
- e) Prostorni kriterijum (K5),
- f) Kriterijum za istraživanje (K6).

Jednokratna naknada za pravo korišćenja (KNp) utvrđuje se kao proizvod sljedećih pokazatelja:

- a) planirani godišnji bruto prihod (PGPB),
- b) dužina koncesijskog perioda (Dk),
- c) korekcionni Koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn).

Planirani godišnji bruto prihod (PGPB) utvrđuje se kao proizvod:

- a) planiranog kapaciteta proizvodnje ili usluga iskazanih u jedinici mjere,
- b) planirane cijene proizvodnje ili usluga.

Prema stepenu obnovljivosti, prirodna bogatstva Republike Srpske klasifikuju se na neobnovljiva i obnovljiva, uvažavajući pretpostavke da se obnovljiva prirodna bogatstva umjereno i razumno koriste.

Neobnovljiva prirodna bogatstva obuhvataju: ugalj, metal, sirovu naftu, prirodni gas, nuklearne sirovine.

Obnovljiva prirodna bogatstva obuhvataju: snagu vode, sunčevu energiju, vjetar, zemljinu toplotu (geotermalna energija), biomasu (drvo, drveni otpad, gradski i čvrsti otpad), atmosferu ili velika vodena tijela (korištena za toplotne pumpe), šume, zemljište, usjeve, te životinjski i biljni svijet.

Korekcionni koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn) za neobnovljive izvore prirodnih

bogatstava iznosi 0,0005, dok Korekcionni koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn) za obnovljive izvore iznosi 0,0003.

U slučaju korištenja dobara u opštoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od opšteg interesa Korekcionni koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn) iznosi 0,0003.

Koncesijska naknada za korištenja, koja se odnosi na korištenje prirodnih bogatstava ili pružanje usluga (KN) obračunava se kao zbir svih pet (5) kriterijuma: ekonomskog, sociološkog, ekološkog, regionalnog i prostornog kriterijuma.

Zbir kriterijuma može se kretati u rasponu od pet do 30 bodova, a za istraživanja prirodnih bogatstava od četiri do 21 boda.

Koncesijska naknada za korišćenje utvrđuje se kao proizvod:

- a) ukupno ostvarenog godišnjeg bruto prihoda (GBP),
- b) koeficijenta koncesijske naknade za korišćenje (Kkn),

Ukupno ostvareni godišnji bruto prihod (GBP) utvrđuje se kao proizvod:

- a) ostvarenog kapaciteta proizvodnje ili usluga iskazanih u jedinici mjere,
- b) ostvarene cijene proizvodnje ili usluga.

Utvrđena koncesijska naknada za pravo korišćenja prirodnog bogatstva ne može biti manja od 1% od ostvarenog bruto godišnjeg prihoda.

Korekcionni koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn) za neobnovljive izvore prirodnih bogatstava iznosi 0,0005, dok Korekcionni koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn) za obnovljive izvore iznosi 0,0003.

U slučaju korištenja dobara u opštoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od opšteg interesa Korekcionni koeficijent jednokratne koncesijske naknade (Kjn) iznosi 0,0003.

PRILOG PRAVILNIKA:

Ekonomski kriterijum (K1): Ovim kriterijem procjenjuje se Planirani prihod u budžet (u 1.000 KM), koji je grupisan u pet nivoa od 500 do 100.000,00 KM. Koeficijent ovog kriterija je 0,5, 0,4, 0,3, 0,2, i 0,1.

REPUBLIKA HRVATSKA (RH)

(Metoda zasnovana na tržišnoj vrijednosti mineralne sirovine)

Ova metoda primijenjena je u pravnom sistemu Republike Hrvatske. Na osnovu Zakona o rudarstvu¹, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o naknadi za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina².

Prema ovoj Uredbi, visina minimalne godišnje koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina utvrđuje se za:

- fosilne gorive materije,
- mineralne sirovine za industrijsku preradu,
- mineralne sirovine za proizvodnju građevinskog materijala,
- arhitektonsko-građevinski kamen,

- metalne mineralne sirovine,
- sve vrste soli (morska so) iz slanih voda,
- geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplota u energetske svrhe, sem geotermalnih voda koje se koriste u ljekovite, balneološke ili rekreativne svrhe i druge namjene, na koje se primjenjuje propis o vodama,
- mineralne vode iz kojih se mogu dobivati mineralne sirovine, sem mineralnih voda koje se koriste u ljekovite, balneološke ili rekreativne svrhe ili kao voda za ljudsku potrošnju i druge namjene.

Koncesijske naknade za mineralne sirovine sastoje se od sljedećih elemenata:

- fiksnog dijela, koji predstavlja novčanu naknadu za površinu eksploatacionog polja određenu upisom u registar eksploatacijskih polja mineralne sirovine i
- varijabilnog dijela, koji predstavlja novčane naknade za otkopanu količinu mineralne sirovine.

Ukupna koncesijska naknada koju plaća koncesionar tokom realizacije koncesijskog projekta jednaka je zbiru fiksnog i varijabilnog dijela naknade.

Fiksni dio koncesijske naknade obračunava se godišnje, računajući od dana dobivanja odobrenja za eksploatacijsko polje mineralne sirovine.

Osnov za izračunavanje fiksne naknade je veličina površine eksploatacijskog polja i vrsta mineralne sirovine, kako slijedi:

- Fiksna naknada za mineralne sirovine tipa: fosilna goriva, sirovine za industrijsku preradu, sirovine za proizvodnju građevinskog materijala, arhitektonsko-građevinski kamen, metalne mineralne sirovine, sve vrste soli je:
 - 800,00 kn/ha za eksploatacijsko polje površine veće od 20 ha,
 - 1.000,00 kn/ha za eksploatacijsko polje površine od 20 do 50 ha,
 - 1.200,00 kn/ha za eksploatacijsko polje površine veće od 50 ha.
- Fiksna naknada za mineralne sirovine tipa: geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplota u energetske svrhe i mineralne vode iz kojih se mogu dobivati mineralne sirovine je:
 - 100,00 kn/ha za eksploatacijsko polje površine veće od 100 ha,
 - 250,00 kn/ha za eksploatacijsko polje površine od 100 do 500 ha,
 - 400,00 kn/ha za eksploatacijsko polje površine veće od 500 ha.

Naknada je prihod koncesora, a u cjelini ili u određenom postotku se ustupa jedinici lokalne samouprave na čijem području se nalazi odobreno eksploatacijsko polje mineralne sirovine.

Ukoliko se eksploatacijsko polje mineralne sirovine prostire na području više jedinica lokalne samouprave, fiksni dio koncesijske naknade dijeli se srazmjerno površini prostiranja eksploatacijskog polja mineralne sirovine na području pojedine jedinice lokalne samouprave. U posebnim slučajevima fiksni dio naknade za eksploatacijsko polje mineralne sirovine ne plaća se.

Minimalni iznos varijabilnog dijela naknade iznosi 5,00 % od tržišne vrijednosti otkopane mineralne sirovine.

Iskazana tržišna vrijednost otkopane mineralne sirovine ne može biti manja od tržišne vrijednosti mineralne sirovine utvrđene na osnovu tehno-ekonomske ocjene iz Elaborata o rezervama mineralne sirovine na eksploatacijskom polju, na kojem je ona otkopana.

Varijabilni dio koncesijske naknade prihod je budžeta koncesora, koji se dijeli između svih nivoa vlasti:

- xxx % pripada jedinici lokalne samouprave, na čijem području se otkopava mineralna sirovina,
- yyy % pripada jedinici regionalne samouprave, na čijem području se otkopava mineralna sirovina i
- zzz % pripada budžetu koncesora.

Koncesionar je za eksploataciju mineralne sirovine dužan dostaviti nadležnom organu za rudarstvo podatke o otkopanim količinama mineralne sirovine i tržišnu vrijednost otkopane mineralne sirovine u prethodnom periodu.

Varijabilni dio koncesijske naknade za otkopanu količinu mineralne sirovine obračunava se najmanje kvartalno.

U skladu sa koncesijskim ugovorom, koncesionar može djelimično ili u potpunosti biti oslobođen plaćanja naknade u slučajevima nepredviđenih okolnosti, odnosno više sile, dok traje viša sila. Odluku o oslobađanju plaćanja naknade donosi koncesor na osnovu zahtjeva koncesionara.

CRNA GORA (CG)

(Metoda zasnovana na tipu ležišta)

Metoda zasnovana na tipu ležišta primjenjuje se u Crnoj Gori. Na osnovu Zakona o koncesijama Vlada Crne Gore donijela je Uredbu o kriterijima i načinu izračunavanja iznosa minimalne koncesijske naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina¹. Ovom Uredbom propisani su kriteriji za utvrđivanje minimalne koncesijske naknade prema tipu ležišta mineralnih sirovina (geogena i tehnogena).

U ovom slučaju bitno je imati u vidu da minimalna koncesijska naknada predstavlja minimalnu naknadu za ustupanje prava na geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina na određenom istražnom prostoru, za minimalnu količinu rezervi i minimalni vremenski period. Minimalna količina rezervi i minimalni vremenski period su količina rezervi čijom se eksploatacijom u najkraćem vremenu obezbjeđuje ukupan povrat investicije uz stjecanje profita. Minimalna koncesijska naknada predstavlja početni iznos koncesijske naknade u skladu sa zakonom, i sastavni je dio inicijalnog koncesijskog akta.

Minimalna koncesijska naknada (početna naknada u javnom pozivu) za eksploataciju mineralnih sirovina određuje se na osnovu sljedećih kriterija:

- rezervi mineralne sirovine,
- pripadnosti grupi ležišta (vrste i kategorije),
- kvaliteta mineralne sirovine i
- tržišne cijene mineralne sirovine.

Rezerve mineralnih sirovina su eksploatacijske rezerve, izračunate kao bilansne rezerve mineralnih sirovina umanjene za gubitke pri eksploataciji. Bilansne rezerve mineralnih sirovina su utvrđene količine mineralnih sirovina koje se sa postojećom tehnikom i tehnologijom eksploatacije i prerade mogu rentabilno koristiti.

Ležišta mineralnih sirovina prema načinu nastanka su geogena i tehnogena. Geogena ležišta se,

zavisno od složenosti geoloških uslova pojavljivanja mineralnih sirovina, izraženih preko koeficijenta iskorištenja mineralne sirovine u ležištu, te uslova eksploatacije, izraženih preko koeficijenta otkrivke, razvrstavaju u sedam grupa od G1 do G7. Tehnogeni ležišta se, prema opasnostima po životnu sredinu i složenost korištenja, razvrstavaju u dvije grupe, T1 i T2.

Koeficijentom iskorištenja rezervi iskazuju se geološki, hidrogeološki, inženjersko-geološki i geomorfološki uslovi pojavljivanja mineralne sirovine u ležištu. Koeficijent otkrivke iskazuje se kao odnos količine jalovine koju treba otkopati za dobijanje jedinice mjere mineralne sirovine iz ležišta.

Geogena ležišta

Geogena ležišta mineralnih sirovina čine sljedeće grupe:

G1: obnovljiva ležišta šljunka i pijeska,

G2: ležišta sa koeficijentom iskorištenja od 0,90 do 0,95 i koeficijentom otkrivke do 1 metar kubni / toni, a to su:

- ležišta tehničkog građevinskog kamena krečnjaka, dolomita, laporaca, opekarskih glina, bentonitnih glina, morske soli, treseta i druge sirovine koje se eksploatiraju površinski,
- pozajmišta iz kojih građani koriste mineralne sirovine za svoje potrebe,
- ležišta podzemnih voda (mineralnih i termalnih) koje se zahvataju na prirodnim izvorima.

G3: ležišta sa koeficijentom iskorištenja od 0,85 do 0,90 i koeficijentom otkrivke od 1 do 2 m³/toni, a to su:

- ležišta tehničko-građevinskog kamena, arhitektonsko-građevinskog kamena, krečnjaka, dolomita, laporca, opekarskih glina, bentonita, uglja, bigra i drugih mineralnih sirovina koje se eksploatiraju površinski,
- ležišta podzemnih voda u glacijalnim, aluvijalnim i drugim nanosima na dubini do 50 m.

G4: ležišta sa koeficijentom iskorištenja od 0,80 do 0,85 i koeficijentom otkrivke od 2,0 do 3,0 m³/toni, a to su:

- ležišta polimetala (olovo, cink, bakar), barita, bentonita, crvenog i bijelog boksita, uglja i drugih mineralnih sirovina, koje se eksploatiraju površinski,
- ležišta podzemnih voda u kraškim područjima, pukotinskim i integranularnim vodonosnim sredinama na dubini do 50 m, kod kojih se eksploatacija odvija putem vodozahvata sa bušotinama.

G5: ležišta sa koeficijentom iskorištenja od 0,75 do 0,80 i koeficijentom otkrivke od 3,0 do 4,0 m³/toni, a to su:

- ležišta polimetala (olovo, cink, bakar), barita, bentonita, crvenog i bijelog boksita, uglja i drugih mineralnih sirovina, koje se eksploatiraju podzemno ili površinski,
- ležišta podzemnih voda (slatkih, mineralnih i termomineralnih) u kraškim područjima, pukotinskim i integranularnim vodonosnim sredinama na dubini do 50 m, kod kojih se eksploatacija odvija sa bunarima i galerijama.

G6: ležišta sa koeficijentom iskorištenja od 0,70 do 0,75 i koeficijentom otkrivke preko 4,0 m³/toni, a to su:

- ležišta polimetala (olovo, cink, bakar), barita, bentonita, crvenog i bijelog boksita, uglja i drugih mineralnih sirovina, koje se eksploatiraju podzemno ili površinski,
- ležišta podzemnih voda u kraškim područjima i bezvodnim sredinama za snabdijevanje stanovništva,

G7: ležišta sa koeficijentom iskorištenja od 0,70 do 0,75 sa podzemnim načinom otkopavanja, koja su razvrstana u kategorije metanskih jama i rudnika sa opasnom silikatnom i drugom prašinom.

Tehnogena ležišta

T1: ležišta i izvori tehnogenih sirovina, a to su:

- stjenska odlagališta (otkrivke) sačinjena pretežno od karbonatnih i glinovitih tvorevina (krečnjaci, dolomiti, laporci, gline) i drugih stijena čija izloženost površinskim utjecajima ne predstavlja opasnost po životnu sredinu,
- deponije seperacijskog jalovinskog mulja, pijeska i drugi produkti mineralno-sirovinskog kompleksa, koji ne ugrožavaju životnu sredinu.

T2: ležišta tehnogenih mineralnih sirovina, a to su:

- odlagalište otkrivke (jalovišta) i deponije rude sa sadržajem sulfida ili drugih štetnih minerala i materijala,
- deponije specijalnog /flotacijskog jalovinskog mulja i drugi produkti mineralno-sirovinskog kompleksa koji ugrožavaju životnu sredinu.

Izračunavanje minimalne koncesijske naknade

Izračunavanje minimalne koncesijske naknade (xxx % od vrijednosti bilansnih ili eksploatacijskih rezervi, odnosno ukupnog tržišnog proizvoda) po grupama ležišta vrši se za:

G1: 10 %, G2: 80 %, G3: 70 %, G4: 50 %, G5: 40 %, G6: 30 %, G7: 20 %.

Tržišna cijena mineralne sirovine predstavlja ostvarenu cijenu proizvoda odgovarajuće mineralne sirovine na lokaciji deponija – skladište, u periodu obračuna iznosa koncesijske naknade.

Kvalitet mineralne sirovine utvrđuje se prema važećim standardima, za svaku vrstu mineralne sirovine prema ležištima:

- sa vrlo kvalitetnom sirovinom,
- sa kvalitetnom sirovinom,
- sa niskokvalitetnom sirovinom.

Minimalni iznos koncesijske naknade računa se na osnovu sljedećih obrazaca:

- Za geogena ležišta: $MDN = VP \times G$
- Za tehnogena ležišta: $MDN = VP \times T$, gdje je:

MDN – minimalni iznos koncesijske naknade,

VP – vrijednost proizvodnje mineralnih sirovina (proizvoda) za „N“ godina trajanja koncesije,

G i T – minimalni procentualni iznos za pripadnost grupi ležišta (za geogena – G i tehnogena T).

Koncesijska naknada je naknada za eksploataciju mineralnih sirovina koja se sastoji iz stalnog ili fiksnog - jednokratnog (nepromjenjivog) i promjenjivog – kontinuiranog dijela naknade.

Stalni - fiksni dio koncesijske naknade (SDN) je iznos koncesijske naknade utvrđen Ugovorom o koncesiji.

Promjenjivi dio koncesijske naknade (PDN) je naknada koja se plaća za količinu eksploatirane mineralne sirovine koja prelazi godišnju minimalnu količinu za eksploataciju utvrđenu koncesijskim ugovorom.

Promjenjivi dio godišnje koncesijske naknade obračunava se na osnovu sljedećih obrazaca:

$$PDN = VP \times (G + K) > SDN, \quad \text{za geogena ležišta,}$$

$$PDN = VP \times (T + K) > SDN, \quad \text{za tehnogena ležišta, gdje je:}$$

VP – godišnja vrijednost proizvodnje, obračunata na osnovu ostvarene godišnje proizvodnje mineralne sirovine i prosječne godišnje prodajne cijene proizvoda,

G i T – ugovoreni procentni iznos za pripadnost grupi ležišta (za geogena – G i tehnogena – T),

K – vrijednost korekcijskog faktora po osnovu ostvarene proizvodnje.

Korekcijski faktor (K) obračunava se na sljedeći način:

$K = 0,00$ do $3,00$ u slučaju kada je proizvodnja veća od $0,00$ do $100,00\%$ u odnosu na ugovorenu.

Obračun promjenjivog dijela koncesijske naknade vrši se na osnovu slijedeće dokumentacije:

- godišnjeg tehničkog izvještaja,
- izvještaja o radu i ostvarenom prihodu po osnovu ostvarene proizvodnje mineralne sirovine,
- dokaza o količinama i prosječno ostvarenim prodajnim cijenama jedinice proizvoda na domaćem i stranom tržištu.

REPUBLIKA SRBIJA (RS)

(Naknadama za korištenje javnih dobara)

Republika Srbije je usvojila Zakon o naknadama za korištenje javnih dobara¹ („Službeni glasnik RS broj: 95/2018). Cilj njegovog usvajanja bio je da se jednim zakonom urede sve naknade za korištenje javnih dobara. Do sada je ovo bilo uređeno sa preko 40 propisa na republičkom nivou i sa više od 130 odluk jedinica lokalne samouprave, javnih preduzeća i različitih agencija.

Zakon sve naknade razvrstava u 15 grupa, a među kojima su i naknade:

1. za geološka istraživanja;
2. za korišćenje resursa i rezervi mineralnih sirovina.

U okviru svake grupe naknada posebno su uređene osnovne odrednice: obveznik, osnovica i način utvrđivanja naknade, dok su njihove visine propisane ili u osnovnom tekstu Zakona ili u jednom od 16 priloga koji čine njegov sastavni dio. Da li je određeno lice obveznik plaćanja naknade i u kojem iznosu zavisi i od vrste javnog dobra i od načina njegovog korišćenja.

Zakonom se uvode naknade za korišćenje javnih dobara, i to:

1) Naknade za geološka istraživanja;

Naknade za geološka istraživanja su:

- a) **Naknada za korišćenje podataka i dokumentacije osnovnih geoloških istraživanja** koja su finansirana iz budžeta Republike Srbije, kao i za korišćenje

podataka i dokumentacije geoloških istraživanja koji su postali javna svojina – državna svojina, po osnovu koncesijskih;

- b) **Naknada za primjenjena geološka istraživanja;**
- c) **Naknada za zadržavanje prava na istražni prostor.**

Geološka istraživanja u smislu ovog zakona su osnovna i primjenjena geološka istraživanja definisana zakonom kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja.

- a) **Osnovica naknade za korištenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja** je valorizovana vrijednost izvedenih istraživanja na određenom istražnom prostoru u određeno vrijeme, uz primjenu koeficijenta godišnjeg rasta potrošačkih cijena na vrijednost i završenih istraživanja.

Visina naknade za korištenje podataka i dokumentacije geoloških istraživanja utvrđuje se primjenom stope od 5% na osnovicu, data je u posebnm tabelarnom pregledu.

- b) **Osnovica naknade za primjenjena geološka istraživanja** je površina istražnog prostora izražena u kilometrima kvadratnim (km²).

Naknadu za primjenjena geološka istraživanja utvrđuje obveznik za kalendarsku godinu, počev od dana dostavljanja rješenja o odobrenju za vršenje primjenjenih geoloških istraživanja.

- c) **Osnovica naknade za zadržavanje prava na istražni prostor** je površina istražnog prostora izražena u kilometrima kvadratnim (km²).

Naknadu za **zadržavanje prava na istražni prostor** propisana je, između ostalog, u narednoj tabeli:

R.B.	OPIS	VISINA NAKNADE /RSD/	VISINA NAKNADE /RSD/km ² /
1	Za istražni prostor manji ili jednak 0,5 km ²	5.000,00	
2	Za istražni prostor veći od 0,50 km ²		10.000,00

2) Naknade za korištenje resursa i rezervi mineralnih sirovina;

Naknada za korištenje resursa i rezervi mineralnih sirovina, naplaćuje se za korišćenje:

- 1) svih vrsta uglja i uljnih škriljaca;
- 2) ugljovodonika u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostalih prirodnih gasova;
- 3) radioaktivnih sirovina;
- 4) svih metalčnih sirovina;
- 5) tehnogenih sirovina koje su rezultat eksploatacije i prerade mineralnih sirovina;
- 6) nemetalčnih sirovina;
- 7) svih vrsta soli i sonih voda;
- 8) podzemnih voda iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine, kao i podzemnih voda vezanih za rudarsku tehnologiju i gasove koji se sa njima javljaju;
- 9) ugljendioksida.

Obveznik naknade za korištenje resursa i rezervi mineralnih sirovina je nosilac eksploatacije kojom je odobreno izvođenje rudarskih radova u skladu sa zakonom kojim se uređuje rudarstvo i geološka istraživanja.

Osnovica naknade za korištenje resursa i rezervi mineralnih sirovina je:

- 1) Prihod koji obveznik naknade ostvaruje od iskorištavanja ili prodatih mineralnih sirovina, određen na osnovu prihoda ostvarenog od neprerađene ili prerađene mineralne sirovine ...
- 2) Nivo prihoda koji predstavlja prihod od prodaje krajnjeg proizvoda umanjen za određene troškove ...
- 3) Količina iskopane nemetalične sirovine za dobijanje građevinskog materijala izražena u tonama.

Visina naknade utvrđuje se, između ostalih, primjenom slijedećih stopa:

- 1) Za sve vrste uglja i uljnih škriljaca ... **3% od prihoda**
- 2) Za metalične sirovine
 - Neprerađene (rovne) ili prečišćene pripremom ... **5% od prihoda**
- 3) Za nemetalične sirovine, osim nemetaličnih sirovina za dobijanje građevinskog materijala
 - Neprerađene (rovne) ili prečišćene pripremom ... **5% od prihoda**

Visina naknade za korištenje nekih nemetaličnih sirovina za dobijanje građevinskog materijala, po toni iskopane mineralne sirovine, dat je u narednoj tabeli.

OPIS	krečnjak	dijabaz	amfibolit	laporac	kvarcni pijesak
VISINA NAKNADE (RSD/t)	24,00	34,50	34,50	34,50	28,00

Naknadu za korištenje resursa i rezervi mineralnih sirovina utvrđuje obveznik za svaku vrstu korištene, odnosno prodate količine mineralne sirovine pojedinačno za tromjesečni period odnosno za kalendarsku godinu, počev od dana dobijanja odobrenja izvođenja rudarskih radova.

PRIMJER UTVRĐENE PREMA ODLUCI VLADE RS

U Odluci Vlade Republike Srbije o davanju koncesije za istraživanje i eksploataciju bakra, zlata i drugih pratećih metala u rudnom polju "Crni Vrh" na području Tilva Njagra ("Sl. glasnik Republike Srbije", br. 16/2005), navedeno je slijedeće:

9. Koncesijska naknada za istraživanje koje je predmet koncesije utvrđuje se u odgovarajućem novčanom iznosu po km² istražnog prostora koji je definisan u tački 1 ove odluke, i to najviše do **200 eura po km²** u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan plaćanja naknade.

Koncesijska naknada za eksploataciju koja je predmet koncesije utvrđuje se u odgovarajućem procentu od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesijske delatnosti, i to najviše do **3% od ukupnog godišnjeg prihoda**.

ZAKLJUČCI

Na osnovu prethodnog razmatranja može se zaključiti slijedeće:

1. Jednokratna koncesijska naknada predstavlja naknadu za pravo korištenja predmeta koncesije, a može se utvrđivati, obračunavati i naplaćivati na osnovu više faktora pojedinačno ili u kombinaciji, kao što su:

- ukupan prihod,
- površina koncesijskog prostora,
- količina eksploatirane mineralne sirovine,
- vrijeme koncesijskog perioda,
- jedinačna cijena proizvoda ili usluge,
- dopunskih kriterija (koeficijenata uticaja koncesijskog projekta na okruženje),
- ekonomska ocjena vrijednosti ležišta,
- katastarski prihod zemljišta koje je obuhvaćeno istražno-eksploatacijskim prostorom,
- vrsta mineralne sirovine, odnosno ležišta.

Jednokratna koncesijska naknada može se izmjerivati:

- jednokratno (prije ili nakon zaključenja koncesijskog ugovora) i
- godišnje, kao fiksni dio koncesijske naknade tokom cijelog vremena koncesije.

2. Metode utvrđivanja i obračuna Jednokratne koncesijske naknade moraju biti prije svega mjerljive.

U praksi one polaze od jednostavnih do vrlo kompleksnih osnovica, što zahtjeva više ili manje detaljne analize koncesijskog projekta i predmeta koncesije. Pri tome treba imati na umu da se u postupku utvrđivanja jednokratne naknade definiše MINIMALNI IZNOS, kao početna cijena ove naknade za Javni poziv.

Optimalna varijanta ove naknade je KM/ha.

Pri tome je potrebno obezbjediti Geodetski elaborat sa identifikacijom parcela. Ovaj metod je prihvatljiv i zbog toga što se, prema Zakonu o koncesijama, koncesijska prava moraju upisati u Zemljišne knjige.

3. Tekuća – kontinuirana – godišnja koncesijska naknada predstavlja naknadu za iskorišteni ili prodati predmet koncesije, a može se utvrđivati, obračunavati i naplaćivati na osnovu više faktora pojedinačno ili u kombinaciji, kao što su:

- godišnji prihod ostvaren korištenjem mineralne sirovine,

- faktori koncesijske djelatnosti,
- tržišna cijena mineralne sirovine,
- projektirani godišnji prihod od koncesije,
- procentualna vrijednost od tržišne vrijednosti otkopane mineralne sirovine.
-

Tekuća – kontinuirana – godišnja koncesijska naknada izražava se u KM/m³ čvrste ili rastresite mase i u KM/toni rovne rude mineralne sirovine.

4. Metode utvrđivanja i obračuna Tekuće – kontinuirane – godišnje koncesijske naknade moraju biti prije svega mjerljive.

U praksi one polaze od jednostavnih do vrlo kompleksnih osnovica, što zahtjeva više ili manje detaljne analize koncesijskog projekta i predmeta koncesije. Pri tome treba imati na umu da se u postupku utvrđivanja Tekuće – kontinuirane – godišnje koncesijske naknade definiše MINIMALNI IZNOS, kao početna cijena ove naknade za Javni poziv.

Optimalne varijante su:

- *KM/m³ čvrste mase mineralne sirovine (izuzetno KM/toni rovne rude, uz obezbjeđenje adekvatnog vaganja težine),*
- *procentualna vrijednost od ukupkog prihoda koncesionara ostvarena isključivo korištenjem predmeta koncesije.*

U prvom slučaju je potrebno obetbjediti Geodetski elaborat sa izračunom iskopa i nasipa eksploatisane mineralne sirovine. Ovaj metod je prihvatljiv i zbog toga što je provjerljiv u vremenu. U drugom slučaju koncesionar mora biti registrovan isključivo kao društvo posebne namjene. Pri tome je potrebno obezbjediti revidirane podatke o finansijskom poslovanju koncesionara.

5. Upoređujući Metode utvrđivanja i obračuna, te iznose Jednokratne i Tekuće – kontinuirane – godišnje koncesijske naknade u ZDK sa postupcima i iznosima iz bližeg (kantonalnog) i šireg (državnog) okruženja, može se konstatovati da su koncesione naknade u ZDK primjereno utvrđene iz razloga što su konačni iznosi naknada prosječni, stim što su metode utvrđivanja u ZDK jednostavnije i transparentnije u odnosu na druge.

Obzirom na prethodno Ministarstvo za privredu predlaže usvajanje Prijedloga Zaključka.

MINISTAR

Zlatko Jelić